

Ikt. sz.: VFB-41/22-2/2018.

VFB-8/2018. sz. ülés
(VFB-8/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2018. november 6-án, kedden 10 óra 32 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása	5
A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	5
Képviselői hozzászólások	6
Határozathozatal	12
Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló T/2931. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	12
Hozzászólások	13
Határozathozatalok	15
A hazai kis- és középvállalkozások fejlesztéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló T/2938. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	15
Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló T/2928. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	16
Tájékoztató a munkaügyi balesetek alakulásáról	16
Hozzászólások	17
Tájékoztató a kormányzat munkaerőhiányt enyhítő intézkedéseiről és hatásairól a magyar gazdaság fejlődésére	20
Hozzászólások	20
Egyebek	25
Az ülés berekesztése	25

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1671. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2931. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
3. A hazai kis- és középvállalkozások fejlesztéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2938. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
4. Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2928. szám)(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
5. Tájékoztató a munkaügyi balesetek alakulásáról
6. Tájékoztató a kormányzat munkaerőhiányt enyhítő intézkedéseiről és hatásairól a magyar gazdaság fejlődésére
7. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Z. Kárpát Dániel** (Jobbik), a bizottság elnöke

Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke
Molnár Gyula (MSZP), a bizottság alelnöke
Becsó Zsolt (Fidesz)
Óvádi Péter (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)
Tordai Bence (Párbeszéd)

Helyettesítési megbízást adott

Gelencsér Attila (Fidesz) Becsó Zsoltnak (Fidesz)
Tasó László (Fidesz) dr. Tiba Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
Besek Botond helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
Dr. Moskó Mónika főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Nesztinger Péter főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Szűcsné dr. Füredi Szilvia főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
Pomázi Gyula helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai
Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 32 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Nagy tisztelettel köszöntöm a képviselőtársaimat, a Vállalkozásfejlesztési bizottság ülését ezennel megnyitom.

Első technikai feladatomban a határozatképeség megállapítása, melynek során a kollégáimra pillantva megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, mivel 6 fő személyesen van jelen, és 2 fő eseti képviseleti megbízást adott azzal a fenntartással, hogy ez a létszám vélhetően gyarapodni fog a következő percekben. Így tehát a napirend elfogadására kerítünk sort. Kérdezem, hogy a kiküldött, egyébként módosított napirendi javaslatot elfogadják-e képviselőtársaim. Kérem, aki igennel szavaz, kézfelemeléssel jelezze mindezt. (Szavazás.) 9 szavazattal egyhangú döntést hoztunk.

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Áttérünk az első napirendi pontra: a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, mely a T/1671. számon fut. Részletes vitájára kerül sor a HHSZ 44-45. §-a alapján. Az előterjesztő képviseletében pedig ismételten a korábbi időszakhoz hasonlóan köszöntöm dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár urat és dr. Kajdi László urat, a PM részéről, kedves munkatársaikat hasonlóan kiemelt tisztelettel. A zárszámadási törvényjavaslat speciális eljárásáról kell hogy pár technikai információt megosszak az előttem fekvő forgatókönyv alapján. Mivel a Költségvetési bizottság előadói fogják majd a plenáris ülésen összefoglalóan előadni valamennyi tárgyaló bizottság véleményét, illetve a kisebbségi véleményeket is, ezért előadó állítására ebben a helyzetben nincs lehetőség. A bizottságnak a részletes vitában kialakított véleményét a részletes vitáról szóló jelentés fogja tartalmazni. A részletes vitában az általános vitában elhangzottakat megismételni nem lehet. Ez külön kiemelés. A HHSZ 95. § (2) bekezdésének megfelelően az esetleges kisebbségi véleményeket függelékként kell majd csatolni a részletes vitáról szóló jelentéshez. Nagyon fontos, hogy mindez formanyomtatványon történjen, aláírva, és ma 15 óráig a bizottság titkárságán jelenjen meg mindez. Az írásba foglalt bizottsági és kisebbségi vélemény csak olyan elemeket tartalmazhat, amelyek a bizottsági vitában bármely részről elhangzottak. Mindez a HHSZ 117. § (3) bekezdése alapján kerül kimondásra. Javasolom, hogy a részletes vitát egy szakaszban tárgyaljuk, mivel módosító javaslat nem érkezett, a bizottság pedig nem kíván saját módosító szándékot megfogalmazni.

A részletes vita tekintetében döntenünk kell arról, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a HHSZ 44. § (1) bekezdésében előírt követelményeknek, azaz megfelel-e az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek, illeszkedik-e a jogrendszer egységébe, azaz megfelel-e a nemzetközi jogból és az uniós jogból eredő kötelezettségeknek, illetve megfelel-e a jogalkotás szakmai követelményeinek. Éppen ezért, mivel javasoltam, hogy a részletes vitát egy szakaszban tárgyaljuk, képviselőtársaimhoz fordulok: tudják-e támogatni ezen felvetésemet. Amennyiben igen, kérem, kézfelemeléssel jelezzék azt. (Szavazás.) Úgy látom, egy szakaszban tudjuk tárgyalni, hiszen egyhangú döntés született. A szokásos forgatókönyvnek megfelelően először az előterjesztőnek adom meg a szót, amennyiben van kiegészítenivalója a korábbi felvetésekhez. Örömmel látom, hogy van. Tessék parancsolni, helyettes államtitkár úr!

DR. BERCEK ÁBEL helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Meg szeretném erősíteni, az előterjesztő álláspontja szerint az előttünk fekvő törvényjavaslat valamennyi tekintetben megfelel a házszabály 44. § (1) bekezdésében foglalt követelményrendszernek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon köszönöm. És már fordulok is a bizottság tagjaihoz, hogy adódik-e hozzászólási szándékuk. Az emelkedő kezek sorrendjét nehezen tudtam megállapítani, de Szatmáry alelnök úr és Bangóné képviselőtársam udvariasan egymásnak ajánlják fel a lehetőséget, én meg várok a csoportdinamikára, hogy mi a végleges döntés. Oké, Bangóné képviselőtársamé a szó először. *(Ovádi Péter érkezik.)* Aztán alelnök úr a szó, harmadsorban pedig Tordai Bence kíván majd hozzászólni. Parancsoljon!

Képviselői hozzászólások

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Mivel hogy írásban le kell adni, és meg fogjuk tenni, akkor próbálok az idővel spórolni és rövidebben előadni az MSZP kisebbségi véleményét a 2017. évi központi költségvetésnek az alakulásáról.

A tavalyi költségvetés a kormányzat politikájának köszönhetően ismét átláthatatlan módon került végrehajtásra. Az eredetileg elfogadott központi költségvetés köszönőviszonyban sincsen a tényleges zárszámadással, a számokkal.

Rendeleti úton a parlament megkerülésével számtalan esetben tapasztaltuk azt, hogy évvégén vagy az év végéhez közeledve lényegében több száz milliárd forint kerül kiosztásra, ez történt 2017-ben is.

A 2017. év tekintetében az államháztartás pénzforgalmi hiánya a tervezettnél nagyobb lett. Itt nem mondanám el a számokat, önök is ismerik, körülbelül 200 milliárd forinttal lett több. Az árak átlagosan 2,4 százalékkal növekedtek 2017-ben, így az infláció mértéke magasabb volt a tervezettnél, a 0,9 százaléknál.

Az áfa továbbra is – hiába kifogásoltuk – Magyarországon Európában a legmagasabb, 27 százalék. Erre kormányzati döntés továbbra sem született. A legalacsonyabb kerestűket sújtja legjobban, azt szoktuk mondani, hogy a magas áfa a szegények adója, és lényegében ezt évek óta nem tudjuk rendezni.

Látva a kormányzat által felmutatott, nagyon kedvező munkaügyi statisztikákat, és érzékelve a foglalkoztatáspolitikai eszközökre költött egyre nagyobb pénzösszegeket, óhatatlan kérdések merülnek fel a zárszámadás tekintetében. A Nemzeti Foglalkoztatási Alap költségvetésében szereplő álláskeresési ellátások előirányzata 5 milliárd forinttal került megemelésre.

Arról sem szabad megfeledkezni, hogy a Fidesz döntésének értelmében lassan 8 éve Magyarországon van az Európai Unióban a legrövidebb ideig tartó álláskeresési támogatás, ami továbbra is 3 hónap. Nagyon sokat beszélünk arról, hogy a kedvező statisztikai adatok mellett most már egyre nagyobb problémát okoz a munkaerő hiánya, és erre mennyit költ a kormány, hogyan próbálja ezt megoldani. Akkor kérdéseket kell feltenni, hogy miért van a vállalatoknak, a multiknak a nagyon magas támogatása minden egyes évben a költségvetésben, ha közben meg munkaerőhiánnyal küszködünk.

A másik ilyen fontos kérdés, hogy miért nem fordít a kormányzat több támogatást a fiataloknak a támogatására, és azoknak a fiataloknak a támogatására, akik azért mentek el külföldre, mivel itthon a boldogulást nem lelték meg, közben meg minden kormányzati intézkedésben azt látjuk, hogy a nyugdíjasok újrafoglalkoztatására mennyi pénzt próbál a kormány költeni. Szerintünk a fiatalokra és azokra a fiatalokra kellene koncentrálni, akik külföldre elmentek, hogy hogyan lehetne hazahozni őket.

A helyzet megoldására a kormányzat többek között 2016-ban ukrán állampolgárok foglalkoztatására irányuló programot indított el. Erre, az összesen két évig tartó programra összesen 450 millió forintot határoztak meg. A program célja, mint az a 2017-es költségvetés zárszámadásában is olvasható, hogy a hazai piacon működő cégek olyan álláshelyek betöltésére kapjanak lehetőséget, amelyeket eddig nem tudtak betölteni magyar vagy más uniós országok állampolgáraival, és előreláthatóan ezt a közeljövőben sem tudnák megtenni.

A 2017-es költségvetésről szóló zárszámadásban szereplő adatok alapján azonban még 270 milliót elköltöttek tavaly erre a célra. Vagyis a rendelkezésre álló 450 millió forintos keretet az utolsó fillérig felhasználták ukrán állampolgársági munkavállalók foglalkoztatására. Én azt gondolom, hogy – megint csak visszatérve az előző mondataimra – nagyobb hangsúlyt kellene fektetni azokra a fiatalokra, akik külföldre menekültek el a magyar állapotok miatt.

A 2017. évben az önkormányzati közszférában azt látjuk, hogy lényegében munkaerőhiány alakult ki ott is. 7893 fővel kevesebben dolgoznak a 2016. állapotokhoz képest, és mai napig nem tudjuk pontosan azokat a számokat, hogy közfoglalkoztatottként hányan vannak úgy foglalkoztatva az önkormányzati szférában, akiket csak azért rúgtak ki, majd vették vissza ugyanarra az álláshelyre, hogy kevesebbet kelljen nekik fizetni. Ráadásul a mostani évben tapasztaljuk, hogy egy nagy létszámleépítés kezdődik újra. Ez sem elfogadható a számunkra. *(Molnár Gyula érkezik.)*

Már többször elmondtam bizottsági ülésen, hogy a táppénz-előirányzat az eredetihez képest 9,5 milliárd forinttal növekedett, és ha a számokat megnézzük, azt látjuk, hogy kevesebben veszik igénybe a táppénzt, viszont az összeg azért növekedett ilyen brutális módon, mivel a munkahelyi balesetek száma megugrott, és a nagyon súlyos munkahelyi balesetek száma okozza ezt a nagy, 9,5 milliárd forintos növekedést. Azt gondolom, hogy ezzel is kellene a kormányzatnak foglalkoznia, a munka törvénykönyvében, amire sokat hivatkozunk, hogy a munkavállalókat hogyan nem védi, alakítani kellene a kormányzatnak, mert ez figyelmeztető jel számunkra.

Írásban elküldjük az anyagot, bővebben van kifejtve, nem elfogadható a Magyar Szocialista Párt számára a 2017. évi beszámoló a költségvetésről. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Az önmérsékletet is köszönöm a tekintetben, hogy egyikünk sem bocsátkozik 40 perces felvezetőbe, de nem kívánok visszafogni semmilyen képviselői aktivitást, csak jelezném azt, hogy 15 óráig írásban kell eljuttatni a bizottság titkárságára azt, amit majd a részletes vita során artikulálni kíván az adott képviselő vagy frakció. Jelentkezési sorrendben Szatmáry Kristóf alelnök urat láttam, aztán Tordai Bence képviselőtársamé lesz a szó, jelezvén, hogy a sor végén magam is képviselői minőségbe átugorva igyekszem néhány gondolattal gyarapítani a vitát. Parancsoljon, alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Elnök Úr! Én is próbálom rövid lenni, ha megengedi képviselő asszony, akkor annyit mondok, hogy a mai napirendi pontokban kicsit elveszett, mert két olyan napirendi pontot is említett – a munkahelyi balesetek és a kormányzat munkaerőhiányt érintő intézkedései -, amiket később részletesen ki tudunk tárgyalni, és ami szerintem nem közvetlenül érinti a 2017-es zárszámadással szembeni törvényjavaslatot. De ezt csak itt bemelegítőleg mondtam.

Nagyon röviden annyit szeretnék mondani, hogy persze, ugyanabból a valóságból elég hosszú ideje más-más következtetést vonunk le. Mi a magunk részéről azt tudjuk megerősíteni – és mi is írásban el fogjuk juttatni természetesen a titkárságnak a bizottsági véleményeket -, csak címszavakban, hogy a 2017-es

költségvetésről az mondható el, ami törekvés egyébként 2010-től folyamatosan jellemzi a Fidesz-frakció és egyben a kormány elképzeléseit, hogy lényegében a költségvetési hiányt alacsonyan tartjuk, alacsonyabban, mint az azt megelőző időszakban, betartva az uniós normákat. Ennek következtében az államadósságot folyamatosan csökkentjük, az ország versenyképességét javítsuk a foglalkoztatás növelése és a növekedési potenciál kiszélesítése érdekében.

Ami gyakorlatilag a törvényjavaslat részletes vitájában megállapítható, hogy ennek a legfőbb politikai célnak vagy céloknak a '17-es költségvetés is megfelelt. 2,2-es – államháztartási uniós módszertan szerinti - hiánnyal zártuk az évet, és az államadósság szintje is csökkent. Mindezzel együtt egyébként a gazdasági növekedés az előrejelzésekhez képest is jóval magasabban, 4 százalék körül mozgott, jelentősen meghaladva az uniós szintet, amelyről - azt gondolom, ha már csak önmagában ezt a három számot említenénk – azt tudnánk mondani, hogy egy nagyon sikeres évet tudtunk zárni 2017-ben az ország és a magyar állampolgárok szempontjából is.

Fontos talán még kiemelni a bérmegállapodásoknak a szerepét. Ennek keretében 5 százalékkal csökkent a szociális hozzájárulás mértéke, illetve 15 százalékos minimálbéremelést és 25 százalékos – a legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkezőknek – bérminimum-emelést vagy garantált bérminimumot sikerült ebben az évben elérni. Itt lehetne részletesen venni, hogy mely ágazatok azok, amelyek jelentősen növekedtek, tudtak növekedni ennek következtében, és a komplex megállapítás, hogy alapvetően pozitívan hatott a munkavállalásra. Ez alapvetően megjelenik a foglalkoztatottak számának növekedésében is, amely a '17-es évben 1,6 százalék volt, és amit képviselő asszony felrőtt nekünk, azt abszolút pozitívnak értékelem, hogy egyébként a közfoglalkoztatottak száma is csökkent valamelyest, illetve a közszféra létszáma is csökkent. Mindezt úgy, hogy egyébként a versenyszférában foglalkoztatottak száma 3 százalékkal emelkedett, és egy olyan lélektani határt sikerült 2017-ben átlépni, ami gyakorlatilag 86 százaléknál nagyobb foglalkoztatási rátát mutat, ami számokban 4,4 millió fő foglalkoztatását jelenti. Én azt gondolom, hogy ez is egy történelmi tett, amely – bár nem ide tartozik, de – szerencsére a 2018. évben is...

Összességében annyit tudnék mondani ezzel kapcsolatban, hogy természetesen támogatni fogjuk a javaslatot. A végrehajtás megfelelt a jogszabályi előírásoknak, a zárszámadási törvényjavaslat megalapozott, az abban szereplő adatok megbízhatóak, az államháztartás központi alrendszer, a '17. évi előirányzat teljesítése, a hiány és az államadósság alakulása megfelel egyébként az Alaptörvénynek, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény és az államháztartásról szóló törvény előírásainak is, ezért támogatni fogjuk. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr hozzászólását. Tordai Bence képviselőtársamé a szó.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. A Párbeszéd-frakció nevében a következő kisebbségi véleményt vezetném elő. A 2017. évi költségvetésről szóló zárszámadás hű lenyomata egy olyan kormány gazdaságpolitikájának, amely családtagjai és üzletfelei gazdagítására használja az uniós forrásokat az ország felzárkóztatása helyett. Egy olyan gazdaságpolitika lenyomata, amely aláássa a növekedés hosszú távú forrásait az oktatás, az egészségügy, a szociális szféra kivéreztetésével, amely feláldozza Magyarország hosszú távú érdekeit a rövid távú politikai és magánhasznok szerzésének oltárán.

Az OECD már egy 2015-ben készült összehasonlító tanulmányában arra hívta fel a figyelmet, hogy Magyarország a többi országhoz képest –általában a többi OECD- országhoz és a szűkebben vett keletközép-európai régió országaihoz képest is a legkiemelkedőbb arányban költ az állam gazdasági funkcióira. Tehát nem, mint

ahogy arról a neoliberális és neokonzervatív mítoszok szólnak, közigazgatásra vagy jóléti funkciókra. És itt jelzem, hogy a közigazgatásban a létszámcsökkentés sajnos nem az államtitkárok, helyettes államtitkárok, miniszterelnöki és miniszteri megbízottak körében ment végbe, ott jelentős bővülés volt tapasztalható. Szóval nem közigazgatási vagy jóléti funkciókra költünk sokat, hanem az állam gazdasági funkcióira fordít sokat a Fidesz-kormány mindenféle nemzetközi összevetésben.

Vajon változott-e az OECD tanulmány készítése óta a helyzet? Ebben a tanulmányban még egy 2012-es adatot felhasználva írtak 12,8 százalékos arányról a kiadások tekintetében, ami már akkor kiugró volt. Ehhez képest azt olvashatjuk most a zárszámadás indoklásában: „a gazdasági funkciók összességében a kiadások 18,4 százalékát tették ki, mely 1,7 százalékponttal magasabb, mint a 2016. évi arány”. Ez azt jelenti, hogy közel másfélszeresére ugrott a már akkor is kiemelkedő értékhez képest. Magyarázat is tartozik a számokhoz: „a magasabb arányt az uniós forrásokból megvalósuló közlekedési és környezetvédelmi projektek 2017. évi fejlesztéspolitikai célok magasabb kiadásai magyarázzák”. Ez nem kielégítő, nem elfogadható magyarázat. Különösen, amikor tudjuk, hogy olyan tételek vannak ebben, mint például az MVM-nek a korrupciógyanús offshore-cégen át történő beszerzései, ami miatt nem írta alá az éves beszámolót a könyvvizsgáló cégük. Vagy a multinacionális és állami cégek állami támogatása, amely átláthatatlan és követhetetlen, és mindezt a zárszámadási javaslat sem teszi átláthatóbbá.

A Párbeszéd szerint elfogadhatatlan, hogy 109,8 milliárd forinttal kevesebb a taobevétel az eredeti előirányzathoz képest a taokulcs csökkentése miatt, miközben egy jegybanki elemzésből jól tudjuk, a társasági adókulcs 9 százalékra csökkentésének valódi haszonélvezői a multinacionális nagyvállalatok voltak, nem a magyar kkv.-k. Ezen elemzés számai szerint az adóteher csökkenésének közel 70 százaléka maradt a nagyvállalatoknál. A taokedvezmények teljes összege csaknem 200 milliárd, feltehetően ennek túlnyomó része is a multinacionális cégeknél maradt. Ez együtt több mint 300 milliárd forint. Ezzel szemben a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra - ide tartozik sok egyéb mellett az ápolási díj is - csak 124 milliárd forint jutott 2017-ben összességében.

A nagyvállalatok adókedvezményéből és adócsökkentéséből nem is duplázhathatnánk, hanem megtriplázhatnánk ezen ellátások szerény összegeit, s még mindig maradna pénz, amelyet ésszerűen és emberségesen jól elkölthetnénk bármi egyébire, mint a nagyvállalatokra.

Az sem elfogadható, hogy miközben az Európai Unióban Magyarországon jár a legrövidebb ideig az álláskereső járadék, amelynek egyébként az összege is rendkívül csekély, és nem nyújt értékelhető segítséget az állástalanná váltaknak, mindeközben a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 62,2 milliárd forintos többlettel zárt. Ennek a többletnek az elköltésével a munkanélküli segély összegét duplázni lehetett volna, vagy legalább kétszer olyan hosszú ideig folyósítani. A kormány maga is gerjeszti a szakképzett munkaerő hiányát azzal, hogy az álláskeresőknél nincs elegendő idejük arra, hogy a képzettségüknek megfelelő munkát találjanak, ehelyett belekényszerítik őket a bizonyítottan zsákutcás közmunkába.

Foglalkoztatáspolitikai szempontból is káros, hogy bár a kormány 184,7 milliárdos forintot költött lakásépítési támogatásokra, a célok között nem szerepelt a bérlakások építése. Ez az igazságossági szempontokon túl azért is problémás, mert a megfizethető bérlakások hiánya röghöz köti a munkavállalókat. A kormány aláássa ezzel a munkavállalói mobilitást, a szakképzett munkaerő hiányának problémáját tovább súlyosbítja.

Összefoglalóan: a kormány a világgazdasági, közelebbről a németországi konjunktúra és az egyelőre bőven áradó uniós támogatások adta lehetőségeket a kormány nem használta ki megfelelően. Nem élt a lehetőséggel, amikor az uniós

forrásokban csak a rövid távú növekedési adatok felpumpálását és az egyéni meggazdagodás lehetőségeit látta.

A 2017. év megvalósult költségvetése azt tükrözi, hogy a kormányzatban nem tudatosult a felelőssége, hogy az oktatásba, az egészségügybe, a szociális szférába, általában az emberekbe való befektetéssel Magyarországot tartós felzárkózási pályára állíthatná. Ezzel történelmi lehetőséget szalasztott el.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselőtársam hozzászólását. Érdeklődve fordulok képviselőtársaim felé, ki jelentkezik még szólásra, bár úgy látom, hogy nagyjából minden frakció elmondta azt, amit a részletes vitában szeretne. Magam nagyon röviden igyekszem kiegészíteni azokkal a gondolatokkal az elhangzottakat, amelyek még nem hangzottak el ma.

Szeretném elmondani, hogy az a rendeleti úton történő költségvetési végrehajtási módozat, amely évek irritál bennünket, aláás mindenfajta szakmaiságot a tekintetben, hogy a tervezhetőség mellőzése mellett egy több száz milliárdos tartalékalap, országvédelmi alapból képződő zsebpénzt, egyfajta biankócekket biztosít a kormányzat számára, miközben ezen összegek elköltése érdekében bármikor össze lehetett volna hívni Magyarország Országgyűlést, tisztességes szakmai vitát követően pedig lehetett volna dönteni a források felhasználásáról. A világszinten is rekorder 27 százalékos áfakulcs egyfajta tökéletes képet fest a magyar közállapotokról, ahol a makrogazdasági mutatószámok egy jó része rendben van, a mögöttük húzódó folyamatok viszont legalábbis visszasak. Azok az átlagok, amelyek az indoklásban szerepeltek, nem feltétlen tartalmazzák azt, hogy milyen valós közállapotok uralkodnak Magyarországon.

Továbbra is hiányoljuk minden költségvetési tervezet mellől, így a zárszámadáskor is szóvá tesszük azt a nemzeti vagyonelejt, amely alkalmassá tenné a költségvetési tervezet értékelését abból a szempontból, hogy Magyarország az idézőjeles családi ezüstjével hogyan gazdálkodik, a mindenkori kormány mennyire óvó, gondos gazdája a nemzeti vagyonnak. Egy leltár híján nagyon nehéz erről bármiféle érdemi értékelést adni.

Az államadósság-menedzsment tekintetében várnánk egészen másfajta erőfeszítéseket a költségvetés megvalósítása során és a kormányzati szereplőktől. El kell hogy mondjuk egy kis kiigazításként, hogy az államadósság szintje egyáltalán nem csökkent. Tehát Magyarország államadóssága növekszik, a GDP-arányos rátáról, tehát az adósságrátáról lehet a csökkenés hangján szólni, amit egyébként üdvöznénk, ha rendszerszintű, tartós lenne, és a Magyarországra nehezedő ezermilliárdos nagyságrendű kamatterhet érdemben tudná csökkenteni, mondjuk egy páréves időintervallumon belül.

A társasági adó csökkentése kapcsán kiderült, hogy az a 110 milliárdos hiány, illetve lyuk, ami a tervezethez képest nem folyt be a társasági adóból, egyértelműen a Magyarországon működő multicégek részéről nem folyt be, akikkel kapcsolatban a stratégiai szerződések, munkahelyteremtési támogatások, infrastrukturális beruházások tekintetében túlságosan kesztyűs kézzel bánt a kormányzat - ha szabad ilyet mondani. Nem kívánjuk indokolatlan sarcolásukat a multicégeknek, de a közteherviselés alá bevonásukat mindenképpen.

Utolsósorban pedig szeretném megjegyezni, hogy az előző költségvetés tervezete is lehetővé tette volna egy állami háttérű bérlakásépítési program kivitelezését, annak akár szociális lábának megjelenítését is. Érthetetlen tehát, hogy bár otthonteremtési célú soron azért tekintélyes összegek szerepelnek abban a költségvetésben is, amelynek a zárszámadását most tárgyaljuk, a kivitelezés során azt látjuk, hogy szinte kizárólag a szerencsés társadalmi osztályoknak, tehát felső-, középosztálytól fölfelé tudott kedvezni ez a kormányzat, amely nagyon sötét jövőképet fest elénk, éppen ezért tartom nagyon fontosnak azt, hogy a következő

költségvetési tervezetben a maga mélységében jelenhessen meg a bérlakásprogram koncepciója is. Köszönöm szépen.

Érdeklődöm, hogy időközben további hozzászólásra igény, szándék ébredt-e. Parancsoljon, alelnök úr!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Csak egy reflektálást szeretnék Tordai képviselőtársam felé. Az uniós forrásokkal kapcsolatban azt kérem minden ellenzéki képviselőtől, hogy az ország jó híre miatt, nem a mi jó hírünk, de az ország jó híre miatt azt ne állítsák már úton-útfélen a világon mindenhol, hogy az uniós forrásokat Orbán Viktor családi köre, baráti köre kapja meg, nyúlja le. 122 159 nyertes pályázó van Magyarországon ma jelen pillanatban, akik uniós támogatást elnyerhettek. *(Bangóné Borbély Ildikó: Mészárosnak 400 cége van!)* Értem, értem, de 122 ezer nyertes pályázó van, akik között osztják, nyerték el a több ezer milliárd forintos uniós hazai támogatási forrástömeget, és ebből azt levonni, hogy a miniszterelnök köreihez jut a pénzek nagy része, ez szemenszedett hazugság. Azért nem jó, mert Nyugaton ezt elhiszik. Ha hiszik, ha nem, ez jobban ragad, mint bármelyik koszféle az ember testére. Jelzem, hogy én magam is nyertem, ezért majd fogok biztos kapni, gazdálkodni szeretek, és a családom ebből él lényegében, de még egyszer mondom: ne állítsuk azt, ami nem igaz. Ez durva. Az uniós támogatások átlagos lenyúlásával kapcsolatban én kikérem a magam nevében is meg a 122 ezer 159 nyertes pályázó nevében. Rákerestem Tiborcz István nevére is, 8 nyertes pályázat van Tiborcz néven, tehát nem egy bődületes mennyiségről van szó. Az is sok, tudom, Bangóné képviselő asszony szerint. De ezt ne állítsuk, mert ez a legrosszabb, amit tehetünk a saját országunk hírnevéhez kapcsolódva, mert ez nem igaz, így nem igaz, csak ezt akartam mondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Számítottam rá, hogy alelnök úr hozzászólása további szándékokat gerjeszt. Tordai képviselőtársamé a szó. Parancsoljon!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm szépen. Ez nem egy politikai véleményt, tehát akkor maradjunk a számoknál, a nagy összegű közbeszerzéseket azonosították, hogy milyen magas arányban és a többi győztesnél sokkal nagyobb átlagos *(Bányai Gábor: Közbeszerzés! Hangsúlyozza ki!)* közbeszerzés, és egyébként ugyanígy az uniós támogatások is. Szóval sokkal nagyobb arányban nyerik el a közpénzek átfolytatásának különböző formáin keresztül a miniszterelnökhöz, illetve a kormánypártokhoz kötődő érdekkörök és oligarchák. Például, ha megnézzük, hogy az OLAF milyen arányban igényli vissza az uniós támogatásokat, akkor Magyarországot több mint kétszer akkora támogatásmegvonás sújtja, mint az utánunk következő legkorruptabb tagállamot. Tehát papírunk van arról, hogy kétszer olyan korrupt a Fidesz-kormány, mint bármelyik másik az Unióban. Tehát ez nem az én szerény személyes véleményem, hanem egy komoly intézményrendszernek az értékítélete, amely tényeken, számokon alapul. És természetesen ezzel a legkevésbé sem állítom azt, hogy mindenki, aki uniós pályázaton vagy közbeszerzésen győztes lett, az csaló lenne, túlárazó lenne. Nyilvánvalóan a több mint százezer magyar vállalkozónak a túlnyomó többsége tisztességes, becsületes, és valódi versenyben szerzi meg azokat a pályázati forrásokat vagy közbeszerzési lehetőségeket, amiket elnyer. De hát van egy viszonylag szűk kör, amely a legzsírosabb falatokat kiválogatja magának, ezt a véleményemet viszont engedje meg, hogy fenntartsam.

ELNÖK: Köszönöm a hozzászólást. Bangóné képviselő asszony, parancsoljon!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Előre is elnézést kérek, nagyon sajnálom, de utána el kell mennem. Akkor ajánlanám Bányai Gábor

képviselőtársamnak, hogy a következő ülésen az Európai Ügyészséghez való csatlakozás aláírásgyűjtő ívét elhozom önnek, és ha ennyire kényesek a hírnevükre, akkor szerintem ehhez csatlakozzanak, hogy tényleg meg tudjuk védeni Magyarországot ez ellen az iszonyatos támadás ellen. Remélem, alá is írják.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy az adok-kapok rövidebbnek bizonyult, mint talán mindannyian számítottunk rá. Érdeklődöm, hogy további hozzászólási igény ébredt-e, hiszen a részletes vita során úgyis folytatni fogjuk ezt a csörtét, de nem biztos, hogy a bizottsági szakaszban érdemes többórásra nyújtani. Ha tényleg nem ébredt hozzászólási szándék, nincs más dolgom, mint megkérdezni az előterjesztőt, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra. Parancsoljon!

DR. BERCELIK ÁBEL helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Legfeljebb annyit, hogy az Állami Számvevőszék mindenki számára nyilvános jelentése megállapította, hogy a 2017. évi központi költségvetés végrehajtása megfelelt a jogszabályi előírásoknak, a hiány és az államadósság is összhangban alakult a törvényi előírásokkal, a kellő átláthatóságot biztosította, megfelelően, valóságosan mutatja be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat az előttünk fekvő törvényjavaslat. Valóban az Európai Unió módszertan szerinti hiány jobb lett a tervezetnél, hiszen a GDP 2,4 százaléka helyett annak 2,2 százaléka teljesült, az államadósság-csökkentési követelményrendszert is teljesítette a kormány a 2017-es költségvetés végrehajtása során. A foglalkoztatás is növekedett 1,6 százalékkal, amely mutatja a kormány foglalkoztatáspolitikai tevékenységének a pozitívumait a gazdasági növekedés mellett. Ezzel történelmi mélységbe csökkent, 4,2 százalékra a munkanélküliségi ráta, amelyre az 1990-es évek eleje óta nem volt egyáltalán példa.

Az áfa kérdését több képviselő hölgy, illetve úr feltette. Ki kell emelni, hogy az alapvető élelmiszerek egyre nagyobb körének az általános forgalmi adója ezáltal nem ezen a magas kulcson adózik, hanem sokkal alacsonyabb kulccsal adózik, amely éppen a mindennapi megélhetést teszi könnyebbé. Valamint a kormánynak van egy átfogó, magas prioritású és sok költségvetési kiadást is eredményező otthonteremtési programja, amely hozzájárult már az előző években, és most is hozzájárul a lakáspiaci helyzet javulásához, a magyar családok otthonteremtésének a biztosításához. Köszönöm szépen, elnök úr, a lehetőséget.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm helyettes államtitkár úr érdemi kifejtését. Ezt követően a bizottság döntésére van szükségünk. Első körben a HHSZ 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak való megfelelésről. Kérem, határozzunk! Aki úgy gondolja, hogy az előttünk fekvő csomag megfelel mindennek, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 7 igen. Ki az, aki úgy gondolja, hogy nem felel meg mindez a HHSZ érintett pontjának? *(Szavazás.)* 2 nem ellenében és 1 tartózkodás mellett a megfelelésről döntött a bizottság.

Ezt követően döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Kérdezem képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a lezárást. *(Szavazás.)* 9 igen, egyhangú.

Végül pedig a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról kell döntenünk. Ki támogatja a jelentés elfogadását? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Nincs jelentkező.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 2. Elfogadtuk a részletes vitáról szóló jelentést. E tekintetben a napirendi pontot lezárom. Helyettes államtitkár úrnak és kollégáinak köszönöm a szíves megjelenést és az érdemi szakmai segítséget.

Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló

T/2931. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Át is térünk második napirendi pontunkra, amely az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitája lesz. Mindez a T/2931. szám alatt fut. A HHSZ 44-45. §-a alapján folytatjuk le ezt a vitát. Köszöntöm az előterjesztő képviselőjében jelen lévő Besesek Botond helyettes államtitkár urat és Szatmáry László főosztályvezető urat, a PM részéről. Javaslom, hogy a részletes vitát egy szakaszban tárgyaljuk, mivel módosító javaslat tudtommal nem érkezett, és a bizottság sem kíván saját módosító szándékot megfogalmazni. Kérdezem, ki az, aki támogatja, hogy egy szakaszban folytassuk le a vitát. Aki igennel szavaz, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, egyhangú döntés született. Először természetesen az előterjesztőnek adom meg a szót, amennyiben kíván kiegészítéssel élni. Parancsoljon!

BESESEK BOTOND helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Szeretnék megerősíteni, hogy a jogszabálytervezet megfelel a hárszabály 44. § (1) bekezdésének minden tekintetben.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést. A bizottság tagjaihoz fordulok a tekintetben, hogy ki kíván szólni, illetve gazdagítani a vitát. Parancsoljon, képviselő úr!

Hozzászólások

TORDAI BENCE (Párbeszéd): A Párbeszéd részéről néhány dolgot itt megjegyeznék ezzel kapcsolatban. Az egyik a bankadóval kapcsolatos. Ez nagyon örvendetes - idézőjelbe téve, hogy örvendetes -, hogy sikerült ismét csökkenteni a bankadót ezzel lehetővé téve egyébként, hogy a már tavaly is rekordnyereséget, közel 700 milliárd forintos profitot Magyarországon a magyar emberektől, lakosság és vállalkozói szférából összeszedő bankszektor tovább gazdagodjon, és még kevesebbet adózzon. Azt gondoljuk, hogy a nagyvállalatok és különösen a bankok teherviselése mélyen alatta marad az elvárhatónak. Magyarország egy adóparadicsom a nagyvállalatok és ezen belül is a különösen jövedelmező pénzügyi cégek számára. A Párbeszéd nem támogatja, ha lazításra van tér, hogy akkor ezt éppen ezen a területen tegyük meg, inkább a munkát terhelő adókat csökkentenénk a magunk részéről.

Szól a közsféra leépítése kapcsán arról az adókedvezményről, amely a kirúgott munkavállalók foglalkoztatását segítené. Az a helyzet, hogy akármilyen adópolitikai eszközt vesznek is igénybe, attól az még embertelen marad, hogy éppen azokat sújtja leginkább a leépítés, akik a 60. életévüket betöltötték, és ilyen formán a legrosszabb esélyük van a nyugdíjig hátralévő néhány évben az elhelyezkedésre. Egyszerűen érthetetlen a kormánynak ez a logikája, ezt mélyen elítéljük, és semmilyen adókedvezmény nem tudja ezt ellentételezni.

Szó van itt az agresszív adótervezési gyakorlat megakadályozásáról szóló uniós irányelvről, a hazai jogrendbe ültetéséről. Itt a Párbeszéd évek óta arra hívja fel a figyelmet, hogy például akkor azzal kéne kezdeni, hogy a Fidesz által 2011-ben eltörölt 30 százalékos offshore adó kerüljön visszavezetésre, ezt a javaslatot rendszeresen megtesszük. Ha azt szeretnénk, hogy ne vigyék ki az országból a profitot, hogy ne offshore cégeken és transzferárazási gyakorlatokon és egyéb agresszív adótervezési rutinokon keresztül lapátolják ki a magyar emberek pénzét mindenféle gyanús külföldi számlákra, legyenek ezek kormány közeli bűnözők vagy éppen elismert nemzetközi nagyvállalatok, szóval, ha ezt szeretnék, akkor az offshore adó visszavezetését javasoljuk inkább e tekintetben.

Itt megint megerősítésre kerül, hogy a kedvezményes lakásáfa 2019. év végével kivezetésre kerül, ez tovább nehezíti azt az egyébként is válságos lakhatási helyzetet, ami a magyar állapotokat jellemzi. A kormány lakástámogatási politikája egyébként is elhibázott, amennyiben elsősorban a felső és felsőközéposztály lakásszerzési, különösen az új lakásvásárlási törekvését támogatja nagyon nagy összegekkel, miközben éppen azok a pályakezdő középosztálybeli, munkásosztálybeli vagy szegénysorból származó fiatalok nem tudnak lakáshoz jutni, nem tudnak megfizetni egy bérlakást sem, nemhogy hitelt felvenni, akiknek a családalapításhoz erre szükségük lenne. Tehát, hogyha kinevezték 2018-at a családok évének, és tényleg azt gondolják, hogy a születésszám gyarapítása egy nemzeti cél, egy nemzeti érdek, akkor talán fontolják meg, hogy az ezt lehetővé tevő lakástámogatási rendszerre állnak át, és az a pluszbevétel, ami a Fidesz áfaemelése kapcsán bejön, legalább az kerüljön a bérlakásépítési, illetve a lakbértámogatási, lakásfenntartási és egyéb társadalmilag és gazdaságilag is a mainál sokkal jobban hasznosuló lakáspolitikai célokra.

Szólni kell itt még a kafetériaelemek legtöbbször érintő kedvezmények eltörléséről. A 2018 nyári adócsomagban gyakorlatilag kicsinálták a kafetéria rendszerét, amennyiben egyetlen kivétellel minden támogatási forma mostantól vagy a jövő évtől ugyanolyan adózás alá esik, mint a bérjövdelem. Ezzel kapcsolatban a szakszervezetek egyértelművé tették, hogy itt a munkavállalókat jelentős jövdelemveszteség fogja érni, hiszen még abban az esetben is, ha a bruttó értékét ezeknek a kafetériaelemeknek beépítik a bérekbe, amire finoman szólva sincsen garancia, akkor is az lesz a helyzet, hogy legalább az adó és járulékok mértékével ezeknek a juttatásoknak a nettó értéke csökkenni fog. Az egyik szakszervezet konkrétan a tagjaikat érintően éves szinten 400 ezer forintos veszteségről beszél. Az a Párbeszéd nem is annyira tiszteletteljes kérése, hanem a dolgozó nép hangjának, annak a 2 millió ember hangjának a tolmácsolása, akiket most a Fidesz-kormány megrövidít, hogy ezt nagyon alaposan gondolják át, üljenek vissza a tárgyalóasztalhoz, és fogadják meg a dolgozók millióit képviselő szakszervezeteknek az álláspontját, ne büntessék az embereket ezzel az adóemeléssel, ne büntessék az embereket a kafetéria kicsinálásával.

Még egyetlen tétel van, amiről említést szeretnék tenni. Itt a bérterhek csökkentésének az ügyében volt egy nagyon ambiciózus program, hogy a munkáltatói járuléknak csúfolt szociális hozzájárulási adó hogyan csökken évről évre. Az első probléma ezzel az, hogy nem a munkavállalói, hanem a munkáltatói terheket csökkentik. Tehát örülünk, hogy egyébként a vállalkozók bérköltsége csökken, de a munkavállalók nettó jövedelme nem nő, és továbbra is, különösen az alacsony jövedelmű kategóriákban az OECD-országok közül kiemelkedően magas a munkát terhelő adók és járulékok szintje. Ráadásul ezt a könnyítési programot sem tudja a kormány az eredeti ambíciói szerint végigvinni. Ez majdnem pontosan két évvel ezelőtt lett kihirdetve, ahhoz képest itt most már éves szinten másfél százalékpontos különbségeket látunk az elkövetkező évekre. Tehát az a helyzet, hogy rossz irányban működik ez a teherkönnyítés, nem orvosolja azt az alapvető igazságtalanságot, ami az egykulcsos adó bevezetésével és ilyen formán a kis-, közepes keresetűek személyi jövedelemadójának az emelésével megtörtént szintén már a 2011-es módosítással. A Párbeszéd itt is azt mondja, hogy egyrészt, ha szochoz-csökkentés van, azt a munkavállalók oldalán kellene megtenni, másrészt pedig a kis-, közepes keresetűek nettó jövedelmét növelő progresszív jövedelemadó, igazságos, többkulcsos jövedelemadó bevezetésére lenne szükség. Nem beszélve arról az ideális állapotról, amikor minden magyar ember kap alapjövdelemet, és ezzel is nő, nemcsak a munkán kívüli, hanem a munkajövdelemmel rendelkezőknek is a kézhez kapott jövedelme. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Érdeklődöm, hogy más kíván-e hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nem, úgy megkérdezem az előterjesztőt, hogy van-e kiegészítenivalója az elhangzottakhoz. Parancsoljon!

BESESEK BOTOND helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Nincs kiegészítenivalóm, fenntartjuk a javaslatot.

Határozathozatalok

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm a fenntartásról szóló információt. Három határozathozatalra lesz szükségünk, az első tekintetében arról döntünk, hogy a HHSZ 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelel-e az előttünk fekvő javaslat. Ki gondolja úgy, hogy megfelel? *(Szavazás.)* 7 igen. Ki az, aki úgy gondolja, hogy nem felel meg? *(Nincs jelentkező.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás mellett a megfelelésről döntött a bizottság. Ezt követően döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú 10 igennel. A részletes vitáról szóló jelentést ki támogatja? *(Szavazás.)* 8 igen. Ki nem támogatja? *(Nincs jelentkező.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás mellett támogatja a bizottság a jelentést.

Szeretném tájékoztatni bizottsági tagtársaimat, illetve a meghívott vendégeket, hogy halaszthatatlan közfeladata ellátása miatt az ülésvezetést átadom Szatmáry Kristóf alelnök úrnak. További eredményes munkát kívánok a következő percekre, és ami a legfontosabb jó egészséget. *(Z. Kárpát Dániel távozik.)*

(Az ülés vezetését Szatmáry Kristóf, a bizottság alelnöke veszi át.)

A hazai kis- és középvállalkozások fejlesztéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló T/2938. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Akkor a 3. napirendi ponttal folytatjuk az ülésünket, ami nem más, mint hazai kis- és középvállalkozások fejlesztéséhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitája a HHSZ 44-45. §-a alapján. Köszöntöm Pomázi Gyula, Fodorné dr. Bitter Barbara ITM-munkatársakat. A javaslat szerint két részben tárgyalnánk a javaslatot. A részletes vita első szakasza lényegében arról szólna, hogy a javaslat házsabályszerűsége rendben van-e. Kérdezném az előterjesztőket ezzel kapcsolatban.

POMÁZI GYULA (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Igen, megfelel.

ELNÖK: Köszönöm. A vita ezen szakaszához van-e kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Nem látok ilyet. Akkor kérdezném, hogy ki az, aki elfogadja a házsabályszerűsége. *(Szavazás.)* 7 igen, 1 nem és 1 tartózkodással a házsabályszerűsége elfogadtuk. A részletes vita második szakaszában kiosztásra került a módosító javaslat. Ezzel kapcsolatban kérdezem a kormány képviselőjét.

POMÁZI GYULA (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Jelentősen nem tennék hozzá semmit, azt gondolom, hogy magukért beszélnek ezek az elemek, nem egészíteném ki részletesen. Ez a pár pont alapvetően magyarázza az elemeit.

ELNÖK: Ezt úgy tudom fordítani, hogy a kormányzat támogatja a módosító indítványt. Tisztelt bizottsági tagokat kérdezném, hogy van-e kérdés, észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Ilyet nem látok. A Ház elé való benyújtásról szavazunk először. Ki

támogatja a benyújtást? *(Szavazás.)* 7 igennel, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodással a benyújtást megszavaztuk. Ezek után döntenünk kell a részletes vita lezárásáról. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú 9 igennel. A részletes vitáról szóló jelentést ki támogatja? *(Szavazás.)* 7 igennel, ellenszavazat nélkül, 2 tartózkodással a jelentést elfogadtuk. Ezzel lezárhatjuk, és köszönöm szépen a részvételt a minisztérium képviselőinek. A 3. napirendi pontot lezárom.

**Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló T/2928. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)**

Áttérünk a 4. napirendi pontra. Az egyes foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitája. Megkérném a PM részéről dr. Moskó Mónika főosztályvezető asszonyt és dr. Benke László főosztályvezető urat, hogy foglalják el helyüket. Szeretettel köszöntöm a PM munkatársait. Itt is az a javaslatom, hogy a vitát két részletben folytassuk le, egyrészt a házsabályszerűség, másrészt pedig a módosító indítvánnyal kapcsolatban. Ha ezzel kapcsolatban észrevétel nincsen, akkor a vita első szakaszával kapcsolatban kérdezem a kormány képviselőit a házsabályszerűségről.

DR. MOSKÓ MÓNIKA (Pénzügyminisztérium): Tisztelt Alelnök Úr! A javaslat megfelel a házsabálynak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezném a tisztelt bizottsági tagokat, hogy van-e ezzel kapcsolatban kérdés, észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Ilyet nem látni, akkor szavazásra teszem fel, hogy a bizottság egyetért-e a házsabályszerűséggel. Aki igen, az igen szavazatával jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. A házsabályszerűséget 7 igen, 2 tartózkodás mellett a bizottság megállapította.

Áttérhetünk a részletes vita második szakaszára. Itt is van módosító indítvány.

DR. MOSKÓ MÓNIKA (Pénzügyminisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Kérdezem a tisztelt képviselő urakat, hogy van-e ezzel kapcsolatban kérdés, észrevétel. *(Nincs jelentkező.)* Ki az, aki a benyújtást támogatja? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a módosító indítványt 7 igen, 2 tartózkodással megszavaztuk.

Ezek után ugyancsak két gyors döntést kell hoznunk a vita lezárásáról és a jelentés elfogadásáról. Ki az, aki a részletes vita lezárásával egyetért? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangúlag elfogadtuk. És ki az, aki a vitáról szóló jelentés elfogadásával egyetért? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. 7 igen, 2 tartózkodás mellett a részletes vitáról szóló jelentést elfogadtuk. Nagyon szépen köszönöm főosztályvezető asszonyoknak, hogy eljöttek.

Tájékoztató a munkaügyi balesetek alakulásáról

Ezek után áttérhetünk az 5. napirendi pontra, amely keretében nagy szeretettel köszöntöm Szűcsné dr. Füredi Szilvia főosztályvezető asszonyt és Nesztinger Péter főosztályvezető urat is, akik az 5., illetve a 6. napirendi pont kapcsán állnak a bizottság rendelkezésére. Az 5. napirendi pontunk a bizottság munkaterve szerint tájékoztató a munkaügyi balesetek alakulásáról. A tisztelt bizottsági tagok megkapták a tájékoztatót. Kérdezném főosztályvezető urat, hogy ezzel kapcsolatban kíván-e rövid kiegészítéssel élni. Köszönöm szépen.

NESZTINGER PÉTER (Pénzügyminisztérium): Tisztelt Bizottság! A munkabalesetek abszolút száma az elmúlt években valóban mutat egy növekedést. Nagyon fontos a munkabaleseti ráta, ami azt jelenti, hogy ezer munkavállalóra nézve

történt munkabalesetek számának az alakulásában a növekedő tendencia megállt. Európai uniós jelenség volt, hogy a 2010-es évekig a gazdasági válság hatására csökkent. Az európai uniós átlaghoz képest Magyarországon a bekövetkezett munkahelyi balesetek száma az átlagos vagy átlag alatti. További részletek a háttéranyagban találhatóak, kérdésre szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a tisztelt bizottsági tagokat, hogy van-e az anyaggal kapcsolatban kérdés, észrevétel, hozzászólás. Alelnök úr részéről látok érdeklődést, parancsoljon.

Hozzászólások

MOLNÁR GYULA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Nehogy lemaradjak a statisztikában Tordai Bencétől, ezért gondoltam, hogy itt röviden szólok. Először is köszönjük a lehetőséget, és azt szeretném mondani, hogyha a számokat helyesen és megfelelően tekintjük át, azért az első mondata igaz az állításnak, ami arról szól, hogy mégis csak összességében nőttek a munkahelyi balesetek. Az látszik, hogy komoly energiát fektettek abba, hogy találjanak mutatókat, ami csökkenő, az anyag összefoglalója erről is szól. Ennek ellenére mégis azt gondolom, hogy a feladat és a felelősség azé, aki ezzel a területtel foglalkozik. Próbáljunk meg visszakanyarodni abba a szerintem normálisabb sávba, hogy hagyjuk azokat ezzel foglalkozni, akiknek ez a dolguk. Különböző felületeket nem gyengíteni kell, hanem erősíteni, mi azt gondoljuk, nyilván a politikai értéktartományaink miatt, hogy a szakszervezeteket nem gyengíteni, hanem erősíteni kell a munkahelyeken, és mindazokat, akik úgy gondolják, hogy a munkavédelem nem úri huncutság, az nem költséghely, hanem az igenis az emberekkel való foglalatosság. Azt látjuk, hogy ma sokkal inkább azzal foglalkozunk, hogy miképpen lehet adott esetben több profitot, és ahogy alelnök úr mindig helyesen a versenyképességre való érveléssel a fontos eredményt a kormánnyal kapcsolatban elmondja, csak azt szeretnénk, ha a megfelelő egyensúly megtaláltatik a versenyképesség növelése, a vállalkozók, a multik profitnövelése mellett azáltal, azzal, hogy eközben pedig a munkavállalók érdekei nem sérülnek, és a munkavédelem kérdései pedig megfelelően vannak kezelve. Szóval a számok azt mutatják nekünk, hogy ezzel van feladat, köszönjük. Azt szeretnénk, ha a konklúzió az lenne most a kormánypárti képviselők számára, hogy elkocognak a miniszterükhöz, és azt mondják, hogy miniszter úr, van ezzel dolgunk. És mi pedig, amikor ezt fogják mondani, és idehózzák a javaslatot, akkor mi ezt, azt hiszem, hogy jó szívvel fogjuk tudni támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Parancsoljon, képviselő úr!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm szépen. Ott folytatva, ahol kollégám abbahagyta: az látszik, hogy a munka törvénykönyvének a munkavállalókra elképesztően hátrányos újraírása - 2012 - óta éves szinten 6 ezer fővel emelkedett a munkahelyi balesetben érintettek száma. Ez egy elképesztő adat, és hiába próbálnak hatósági oldalról, felülről induló kezdeményezésekkel, egy ilyen top-down logikával megpróbálni, amúgy persze nagyon helyesen tenni ez ellen, de az a helyzet, hogy maguk a munkavállalók tudják, hogy mi garantálna számukra nagyobb biztonságot, és ezt pedig pontosan a munkavállalóknak az egyéni, illetve a kollektív szakszervezeteken keresztül megvalósuló érdekképviseletének az erősítésével lehetséges csak megvalósítani. És hiába minden hatósági törekvés meg partnerség a munkáltatókkal meg ehhez hasonló programoknak a beindítása, ha az ország miniszterelnöke azzal ajánlgatja nemzetközi befektetőjelöltek előtt Magyarországot, hogy milyen alacsony nemcsak a fizetések mértéke, a munkaerőköltség, hanem a

munkavállalók szervezettsége és az érdekérvényesítő képességük is éppen ennek a 2012-es, új munka törvénykönyvének köszönhetően.

Tehát azzal csábítani, mondjuk a német autógyártókat ide, hogy itt gyakorlatilag garantáljuk, hogy nincsen szakszervezeti érdekérvényesítő képesség a leendő üzemekben, az azért meglehetősen problematikus. És miközben nyilván nem ezek a modern, egyébként egyre nagyobb mértékben robotok által működtetett üzemek valószínűleg a legveszélyesebb munkahelyek, de egyszerűen olyan munka törvénykönyvére lenne szükség, és olyan valódi háromoldalú érdekegyeztető szervezetekre vagy platformra lenne szükség, mint régen az OÉT, amely lehetővé teszi azt, hogy a munkavállalók érdekei, beleértve ebbe az elsők között a munkahelyi biztonságot valóban és érdemben képviselve legyenek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én csak annyiban egészíteném ki az itt elhangzottakat, hogy természetesen nagyon fontos terület, és nem véletlenül javasoltuk mi is, hogy ez a bizottság elé kerüljön, én azt gondolom, hogy – mint az anyagból is kiderül –, hogy a kormányzat nem ölbe tett kézzel nézi ezeket a fejleményeket, hanem jó néhány program és intézkedés van erre vonatkozólag, de azt valószínűleg senki nem gondolhatja, hogyha több százezer ember áll munkába néhány évtized alatt vagy néhány év alatt, lényegében példa az elmúlt 4-5 év, akkor ez nem fog bizonyos mértékben megjelenni sajnos a munkahelyi balesetek tekintetében. Ami nagyon lényeges, és az anyagból ez kiderül, hogy arányaiban, ahhoz képest, amennyiben beléptek a munkaerőpiacra, arányaiban nem növekedett, hanem inkább enyhén csökkentek ezek a balesetek. És ami nagyon lényeges és az anyagból kiderül, hogy a halálos balesetek kisebb emelkedés után, de újra csökkenő tendencián vannak. Én ebből a szempontból azt mondom, hogy teendő persze van, de jó kezekben van a dolog, és én is szeretném megköszönni a minisztérium munkatársainak, hogy az anyagot a bizottság részére elkészítették. Köszönöm szépen.

Visszavéve az ülés vezetését, kérdezném, hogy van-e egyéb kérdés, észrevétel ezzel kapcsolatban.

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz), a bizottság alelnöke: Nem hangzott el a pontos statisztika, ezért tisztázzuk a jegyzőkönyv kedvéért, és ne mantrázzuk állandóan egymás ostobaságát, a tényekről viszont nem beszélünk. 3 millió 938 ezer munkavállaló volt 2013-ban, aki dolgozott, ekkor volt 75 halálos baleset az országban. Most az elmúlt évben 4 millió 428 ezren dolgoztak, és volt 79 halálos baleset. Nem lekicsinyelve ennek mértékét, mert ez tragédia azoknak, akikkel megtörtént, a családjuknak különösen, de azt ebből levonni, hogy Magyarországon drasztikusan nő és pláne a munka törvénykönyve módosítása miatt, a munka törvénykönyve nem fog senkit sem a balesettől megvédeni. ... Tehát nincs az a munkavállaló, aki a munka törvénykönyvét olvasgatná, mikor megy fel a magas épület szereléséhez, tehát ez egy teljesen más történet. Vannak hatóságok, akik ezt tudják ellenőrizni, és valószínűleg ellenőrzik is. Van ennek a statisztikának egy ilyen lineáris vonala, picit megtört 2015-16-ban, de összességében azt állítani, hogy Magyarországon iszonyatos mértékben megnőtt a balesetek száma és a halálos baleseteké, ez így nem igaz. Csak ezt tisztázásképpen mondom, hogy amikor ezt halljuk az ellenzék részéről, hogy ez is az Orbán Viktor bűne, hogy nőtt a balesetek száma, nem erről szól a történet. Arról szól, hogy többen vannak, többen dolgoznak, és a balesetek száma ennek következtében lehet, hogy nő, de itt azt mutatja a statisztika, hogy nem jelentős mértékben nőttek ezek a sajnálatos események.

ELNÖK: Parancsoljon, képviselő úr!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Ha már drága képviselőtársam konkrét számokba belement, bár én azt feltételezem, hogy a háttéranyag majd része lesz ennek a jegyzőkönyvnek, ami készül itt a bizottsági ülésről, de ha esetleg mégsem, akkor mondjuk ki, hogy nemcsak a halálos kimenetelű balesetekről szeretnénk beszélni, hanem az összes munkabalesetről, amely lineáris emelkedést mutat. Az összes munkabaleset száma 2013-ban 17 222, 2017-ben 23 387. Való igaz, hogy ez együtt járt egyébként a foglalkoztatottak létszámának a növekedésével, ezért is hasznos az ezer munkavállalóra jutó relatív mutatónak a megismerése, amely a '13-as 4,4-ről '17-re 5,3-ra nőtt. Tehát ez a hétézres növekedés, amire utaltam, ez ezer munkavállalóra vetítve közel 1 egész munkabalesetnyi növekedést jelent azzal együtt, hogy a foglalkoztatottak létszáma is nőtt mindeközben. Valóban a halálos kimenetelű munkabalesetek tragikusak, de nem kevésbé tragikus az, ha valaki örök életére megrokkban egy munkahelyi baleset következtében. Tehát én nem becsülném le azt a több mint 23 ezer nem halálos baleset sem, ahol masszív növekedés mutatkozik. És ha tényleg ki kell fejteni azt, hogy a munkavállaló érdekvédelme, amelynek a munka törvénykönyve rögzíti a legfontosabb kereteit, az hogyan hat arra, hogy képesek legyenek kiharcolni a biztonságos munkakörülményeket, tehát, ha tényleg ezt az összefüggést magyarázni kell ebben a bizottságban, akkor én rettentően szomorú leszek. Mindenesetre most nem kezdek ebbe bele, feltételezem képviselőtársamról, hogy valójában pontosan tudja, hogy mi az összefüggés ezen jelenségek között. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha több hozzászólás nincs, akkor kérdezném, hogy van-e esetleg a minisztérium részéről reflexió az elhangzottakra.

NESZTINGER PÉTER (Pénzügyminisztérium): Röviden egy-két gondolatot engedjen meg a tisztelt bizottság. A számadatok nyilvánvalóan mutatják a munkabaleseti rátát, tehát a foglalkoztatottak számához viszonyított baleseti helyzet mutatja a munkakörülményeket. Ilyen tekintetben a munkakörülményekben romlás nem tapasztalható, sőt enyhe emelkedés és javulás is tapasztalható. Az érdekérvényesítés keretében, ami itt elhangzott, a 2016-os törvénymódosítással 50 főről 20 főre csökkentettük azon munkavállalói létszámot, ahol a munkáltató köteles munkavédelmi képviselőt választani, ami egy speciális érdekérvényesítő lehetőség a munkavállalók részéről és nemcsak a munkaviszonyban, hanem minden foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban, így a közszférában is. Tehát igenis az érdekérvényesítés most már jóval magasabb szinten van Magyarországon. A munkavédelmi képviselők száma az elmúlt két évben megduplázódott Magyarországon. A kormányzat elkötelezettségét mutatja, hogy 2017-ben hat évre vonatkozó munkavédelmi stratégiát alkotott Magyarország, és 22 feladatban állapította meg a munkakörülmények fejlesztésének céljait a kormány, amelynek végrehajtása már folyamatban van.

Végezetül annyit, hogy a hatóság megerősítését célozzák azok a fejlesztések, ami az informatikai rendszer, tárgyi feltételek javítása, gépkocsiellátás, illetve képzések nyújtásával a munkavédelmi hatóság tevékenységét kívánjuk fejleszteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen főosztályvezető úrnak a kiegészítést. Én ezzel lezárnam ezt a napirendi pontot, és az utolsó levezetésére megkérem Bányai Gábor alelnök urat. Köszönöm. *(Szatmáry Kristóf távozik, az ülés vezetését Bányai Gábor, a bizottság alelnöke veszi át.)*

Tájékoztató a kormányzat munkaerőhiányt enyhítő intézkedéseiről és hatásairól a magyar gazdaság fejlődésére

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Akkor a 6. napirendi ponthoz értünk. A Pénzügyminisztérium képviselőjének tájékoztatása a kormányzat munkaerőhiányt enyhítő intézkedéseiről és hatásairól a magyar gazdaság fejlődésére. Megadom a szót a minisztérium képviselőjének.

SZÚCSNÉ DR. FÜREDI SZILVIA (Pénzügyminisztérium): Tisztelettel köszöntöm önöket. Az írásban benyújtott munkaerőhiányt enyhítő intézkedésekről a tájékoztatókat megkapták. Ezzel kapcsolatban csak röviden annyit szeretnék mondani, hogy mind a statisztikai adatok, mind az előrejelzés szerint a gazdaság munkaerő iránti igénye fokozatosan nőni fog a továbbiakban is. A hiánnyal kapcsolatos intézkedésekkel kapcsolatban azt szeretném kiemelni, hogy a folyamatban lévő munkaerőpiaci programjaink folytatásra kerülnek. A közfoglalkoztatásból történő átvezetéssel kapcsolatban pont a múlt héten került kihirdetésre az a jogszabály, ami még inkább ösztönzi a közfoglalkoztatásban lévőknek az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedését, és a programoknak a célpontjában továbbra is azon munkaerő-tartalék aktivitásának a növelése van, ami a cégeknél felmerülő munkaerőhiány kielégítésére szolgál.

Ezzel kapcsolatban az Állami Foglalkoztatási Szolgálatnak maga a munkaközvetítés és a munkahelyfeltárással kapcsolatos hatékonyságjavítása is folyamatban van, még inkább kiszolgálva a cégeknél felmerülő munkaigények kielégítését, illetve egy ilyen intézkedés a nyugdíj melletti foglalkoztatásnak az adómentessé tétele is természetesen ezt a célt szolgálja. Ezzel kapcsolatban, ha van észrevétel, ami az írásban benyújtott tájékoztatóval kapcsolatban felmerül, akkor állok rendelkezésükre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető asszony. Kérdés, észrevétel a bizottság részéről? Alelnök úr, tied a szó!

Hozzászólások

MOLNÁR GYULA (MSZP), a bizottság alelnöke: Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget. Ígérem, hogy megint nagyon rövid leszek. Azt gondolom, hogy rögzítsük azt, hogy a tájékoztatóban szereplő számot mi is korrektnek és elfogadhatónak látjuk. Tehát mi is, amikor erről beszélgetünk, vagy erről próbálunk meg gondolkozni, akkor ezzel a 150-200 ezres számmal próbálunk meg mi is számolni. A megoldások azonban szerintem homályosabbak, mint amiket most itt az expozéjában említett, vagy adott esetben ez a tájékoztató ígérete megfogalmazhatott volna. Nagyon beszédes az, hogy mi nem szerepel ebben az anyagban. Szerintem az egyik legbeszédesebb dolog az, hogy nem beszélünk arról, hogy mit teszünk a magyar oktatási rendszerrel. Mi ezt nagyon sokszor elmondtuk, hogy az a fajta mechanikus átszervezése az oktatási rendszernek, azt gondoljuk, hogy bűncselekmény a gyerekek ellen. Nem akarok belemenni olyan összeesküvés-elméletekbe, hogy adott esetben szándékos, de nagyon bonyolult a kollégáink megpróbálták statisztikákat elemezgetni, és úgy látjuk, hogy a pályakezdő fiataloknak, akik nem tudnak elhelyezkedni, a munkaerőpiacon nem tudnak kimenni, azoknak több mint 60 százaléka azért nem tud elhelyezkedni, mert nincs megfelelő szakképzettsége, tudása ahhoz, hogy a munkaerőpiacon megjelenjen.

Tehát nagyon-nagyon fontosnak tartjuk, hogy az oktatás szerepeljen, és ennek egy allába a kamara szerepe. Mi ezt alapvetően vitatjuk, de a kamara szerepe a szakképzésben szerintem olyan, amit megkerülni nem lehet, és egy ilyen intézkedési tervben feltétlenül szerepelnie kell.

Hadd mondjak egy kitérő gondolatot. A munkaerőhiány dolgát általában a vállalkozások szokták észrevenni, és ott csapódik le, de tisztelt hölgyek, urak,

szerintem eljutott oda, hogy a magyar lakosság jelentős része már érzékeli azt, hogy itt bizony komoly hiány van a szolgáltatás területén. Gondoljanak bele abba, hogy a nyári hírek arról szóltak, hogy a Balaton partján nem lehet megfelelő szakácsot és pincért találni. Ugye emlékeznek arra, hogy egymillió forintos jövedelmekkel próbálták meg odacsábítani munkaerőt. Vagy gondoljanak bele abba, hogyha valaki ma egy „szakit” keres arra, hogy a vízvezetékét megjavítsa, apró, kisebb munkákat elvégezzen a ház körül, gyakorlatilag ezek az emberek nem találhatók. De van ennél komolyabb, nyilván az egészségügy, nem akarok hosszan belemenni, ilyen a BKV-nak az a próbálkozása, hogy megpróbál mindenfajta módon buszsofőröket szerezni, és hát nem tudjuk, hogy mi lesz az autógyárak környékén. Örömmel üdvözljük, hogy hallottuk a Jaguár megjelenését és a BMW Debrecenben, de honnan lesz ezekben a gyárakban az a fajta munkaerő, miközben persze bizonyos szempontból vitatjuk azt, hogy milyen irányban kell Magyarországnak ezen a területen haladnia. Szóval a kamara szerepe nem megkerülhető.

A másik szerintem - értem, hogy ez kínos és kellemetlen, és nem szeretnek ezzel foglalkozni, de -, hogy a strukturális munkaerő egyik legfontosabb oka az - ugye, különböző számok vannak, de most mi használjuk ellenzékéből a nagyobbat -, hogy 600 ezer ember van, aki kifejezetten jól képzett, mobil, és külföldön vállal munkát. Ezek nyilván javítják a statisztikákat egyfelől, másfelől pedig jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy itt Magyarországon pedig ez a 150-200 ezres munkaerőhiány előállt. *(Szatmáry Kristóf visszajön az ülésterembe.)* Ebből a szempontból nem szól az anyag, nyilván kis terjedelem, tehát nem feltétlen nagyon kritikusan kérem ezt számon, de nem nagyon látszik az, hogy azokkal a programokkal, mint a „hazaváró”, vagy nem tudom, mi volt a pontos neve, ezekkel mi is történt. Az ukrán munkavállalók dolgával is él, miközben nagy vehemenciával támadják az illegális migrációt, aközben a magyar tehenészetet, ha jól tudjuk, indiai vendégmunkások fogják tudni megmenteni. És mivel visszajött alelnök úr, gyorsan elmondom, hogy szerintem Bangóné Borbély Ildikó helyénvalóan beszélt a zárszámadásnál két dolgról. Ennek pénzügyi vonzata van, de ennél az anyagnál is érdemes valóban megemlíteni - és akkor hálás utókor számára kétszer mondjuk a jegyzőkönyvbe -: hogyha ténylegesen munkaerőhiány van, akkor minek kell még mindig, egyébként növekvő mértékben ráadásul pénzt arra költeni, hogy a munkaadókat próbáljuk meg azzal segíteni, hogy ők alkalmazzanak munkásokat. Hiszen ezek szerint itt most pont arról van szó, hogy lepkehálóval próbálják vadászni a megfelelő szakembereket, akkor szerintünk érdekesebb ezt most már talán felfüggeszteni, és ennél hasznosabb és sokkal jobb helyre forgatni a pénzt.

Nos, összefoglalva a gondolatmenetet, azt gondolom, hogy ez egy korrekt elemzés, a számok jók, értjük az irányokat, csak azt gondolom, hogy ettől több munkaerő Magyarországon már rövid távon sem lesz. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tordai képviselő úrnak megadom a szót.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Kiemelném a háttéranyagunk egy mondatát, amivel nagyon egyetérték: „a munkaerőhiányt jellemzően sokkal inkább minőségi, mint mennyiségi tényezők okozzák. Az a helyzet, hogy megfelelő elosztásban, megfelelő minőségű munkaerő nem áll rendelkezésre. Ez az egyik oka, hogy a legjobbak, legmobilabbak, legpiacképesebbek kimentek az országból, ahogy ezt Molnár Gyula képviselőtársam elmondta.

A másik oldal, hogy az oktatás egyre rosszabbul teljesít, a tankötelezettség felső korhatárának leszállítása 18-ról 16 évre példa nélküli a modern világban, és az egyik legkártékonyabb lépés, amit a Fidesz el tudott követni. De ezzel párhuzamosan amúgy az oktatás végletes központosítása és uniformizálása is abba az irányba hat, valamint a tanárok túlterheltségének az ostoba adminisztrációval való növelése és az érdemi

pedagógiai és egyéb segítségnek a megvonása tőlük mind abba az irányba hat, hogy egyre rosszabbak a magyar hallgatók eredményei a PISA-tesztek szerint. És ezért nem a gyerekek a felelősek, nem ők a hibások, nem a szülők és még csak nem is a tanárok, hanem a Fidesz kormány oktatáspolitikája.

Tehát, hogyha nem jönne ki úgy a gyerekek egynegyede az iskolából, hogy gyakorlatilag funkcionális analfabéta, akkor képes lenne arra a fejlődésre, arra az önképzésre, ami a mai világban elengedhetetlen ahhoz, hogy egy minőségi munkahelyen megállja a helyét. Ráadásul, hogyha itt munkaerőhiány van, és nem áll rendelkezésre megfelelő minőségű munkaerő-kínálat, akkor talán el kellene gondolkodni azon, hogy a magyar kormány lehet, hogy nem tesz megfelelő erőteljes és hatásos lépéseket a negyedik ipari forradalomba való bekapcsolódásra. Tehát, miközben egyébként a középtávú előrejelzések mind arról szólnak, hogy sokkal inkább munkaerő-felesleg lesz, ahogy az iparban a robotok, illetve gyakorlatilag minden területen a hálózatba kapcsolt mesterséges intelligenciák egyre több és egyre összetettebb feladatot tudnak átvenni az emberei munkavállalóktól, tehát, ha ezt a lehetőséget a kormány láthatóan nem támogatja kellő mértékben, akkor ettől eredményt se nagyon lehet várni. És nyilván ezzel párhuzamosan figyelni kell arra, hogy az ilyen módon átalakuló munkaerőpiacot, sőt az egész munka világot, akár a munka fogalmának az átalakulását is lereagáljuk egyrészt azzal, hogy ne a kényszermunka logikája legyen az elsődleges, tehát az a munkakényszer alapú társadalom, amit a Fidesz épít, az egy nagyon XIX. századi, XX. századi eleji logika. Másrészt pedig tényleg akkor a munka fogalmát ne a pénzzel és nem is akár csak a tisztas munkával kell hogy jellemezzük majd a jövőben, hanem a szerethető munka, az olyan munka, ami kiteljesedést ad, és ahol valóban értéket tud teremteni a saját képességeinek és indíttatásainak megfelelően az egyes ember. Én azt szeretném, ha a magyar foglalkoztatáspolitikáé például ilyen irányba mozdulna el, és lenne egy ilyen vízió a hosszú távú tervezés megalapozására.

Egy konkrét munkaerő-politikai eszköz még, ugye, ez a közfoglalkoztatás, ami olyan szinten uralkodott el az elmúlt 8 évben, bár most az elmúlt hónapok fejleményei azt mutatják, hogy talán végre visszaszorul, tehát annyira eluralkodott a munkaerőpiaci politikák egyébként nagyon széles spektrumán, hogy majdnem hegemónná vált a szerepe, és amivel itt eredményként dicsekednek, hogy akár 12-13 százalék is visszatérhet a közfoglalkoztatásban részvevők közül az elsődleges munkaerőpiacra, az bármely más aktív munkaerőpiaci politikánál egy elképesztően kudarcos eredménynek minősülne. Lehet, hogy a 10 százalék alatti korábbi mutatóhoz képest ezt a 12-15 százalék jó, de ha arra fordítanánk az ilyen típusú költségeket, hogy érdemi képzésekkel és nem az uniós pénzek lenyúlásának szándékával előállított képzési programokkal, hanem tényleg a munkaerőpiacon eladható tudást eredményező képzésekkel, és mondjuk, a mobilitás segítségével lenne elfoglalva a munkaerőpiaci politikákat irányító kormányzati munka, akkor talán lennének eredmények is. Ugyanígy hiányzik, ha már említettem, a területi, földrajzi mobilitás támogatás. Itt már a kormány lakáspolitikája, lakástámogatási rendszeréről szóltam, de most itt megint van egy konkrét jelzés arra, hogy az egész kérdéskört a munkásszállók építésének támogatásával próbálják, vagy gondolják lefedni, ami egy nyilvánvalóan elég kevesek számára valódi megoldást jelentő program. Miközben a kafetériából kivezetik a különböző mobilitási támogatásokat, és nem találni olyat, ami akár az átköltözést, akár a rendszeres ingázást, akár a lakásbérletet érdemben támogatná a földrajzi mobilitásra hajlandó vagy arra kényszerülő magyar munkavállalók esetében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Én is hozzászólnék. Szeretnék egy-két megjegyzést tenni a bizottság tagjai felé és a vendégek felé. Mi magunk is köszönjük a tanulmányt, amit kaptunk a munkaerőhiány csökkentéséről, enyhítéséről, az intézkedésekről. A

szakképzéshez szeretnék pár gondolatot elmondani. Itt a körben vagyunk talán ketten vagy hárman, akik önkormányzati vezetőként intézményeket tartottunk fenn egy időben, megyei, illetve városi szinten is, és azért látjuk, hogy amit képviselőtársaink a szakképzésről itt negligálva mondtak, az így nem igaz, mélyen sérti az ott dolgozókat is meg az ott tanulókat is, meg akik ezt a rendszert korábban, akár más projektekben is fenntartották. Egy dolgot sose felejtsünk el, hogy 2003 magasságában, Magyar Bálint uralkodása idején a magyar szakképzési rendszert szétverték. Szégyen lett Magyarországon szakképző iskolába járni, aki melós volt, aki iparos embernek ment, azokat lenézték. Alacsony volt a bérezés, alacsony volt a szellemi színvonal, ki tudja, mi okozta a szülők lelkében ezt a döntéstömeget, hogy kiírátták a gyereket, mindenkit gimnáziumba akartak küldeni. A vége az lett, hogy nem lehetett már szinte kiket képezni, a szakközépiskolák, akik ipari célú képzést folytattak, azok rendőr szakot indítottak vagy éppen valami médiaszakot, mert nem tudtak másképp diákot találni, és ott kellett hogy tartsák őket. Ez a szétverés odáig jutott, hogy 2010-12 között a duális képzés újraindítása - talán korábban is volt, csak nem így nevezték az elődeink, őseink - korában beindult a magyar szakképzési rendszer reformja, átalakítása. Amellett, hogy nincs Magyarországon szakképzés, amit ne újítanánk fel hazai és európai uniós közös forrásainkból, ezek után az ott folyó munkát és az ott dolgozókat szembeállítva saját céljaikkal, érdekeikkel, hogy milyen embereket képeznek, analfabétákat... én ezt nem így látom. Sűrűn járok ezekbe az iskolákba, Kiskunhalason, Kecskeméten vagy Baján vagy a többi városunkba, én nem ezt látom.

Az külön kérdés, és a bizottsági jegyzőkönyv miatt nem merek túl mélyen belemenni abba, hogy milyen minőségű családokból, milyen társadalmi, szociális helyzetből érkező fiatalokat képeznek ezek az iskolák főképpen, és ennek ugye nagyon sok mély vonatkozása van, amiről talán zárt ülés keretében nyugodtan beszélhetnénk őszintén és nem kifelé a választóink felé csak, de azt lássuk meg, hogy Magyarországon, ha egy területet leépítenek, a benne szereplőket lekicsinylik, akkor az a vége, ami most van, hogy gyakorlatilag nem elég szakember.

A másik, ami itt fájó, hogy a közmunkára mindig úgy gondolnak az ellenzék képviselői, hogy ha 5 százalék jön vissza, akkor az nagyon rossz, ha 10, az is, ha 15 jön vissza az elsődleges munkaerőpiacra... Jön vissza? Megy be, mert nem volt korábban az elsődleges munkaerőpiacon általában, hogy ez rossz szám. Voltak önök, volt már ön, képviselő úr közmunkások között? Láttak már közmunkaprogramban részt vevő embereket, hogy milyen munkát végeznek? Hát én nagyon örülök annak, ha 100-ból 15 alkalmas rá, hogy kirángatták a mély valóságából akármekkora bérért is, mert tény, hogy a megélhetéshez nem feltétlen sok, nem elég az a pénz, amit keresnek, de legalább dolgoznak. És becsüljük meg őt annyira, hogyha kivonnák a munkaerőpiacról az ő munkájukat, az ő személyüket, és azt mondanák, hogy nem kell dolgozni tovább, újra itt a segély világa, akkor meg kell nézni fővárosunkat, kisebb-nagyobb városainkat, falvainkat, borzalmas lesz az az állapot, borzalmas. Az a pénz, amit elköltünk közfoglalkoztatási programokra, itt újra előjött az uniós források lenyúlása, képviselő úrnak ez a mantrája. Becsüljük már meg annyira honfitársainkat, hogy a munkájukat legalább tiszteljük. Én látom az ő kínlódásukat, mert nem könnyű ám, ha az embernek 47 éves koráig nem volt munkahelye, most kötelező mégis csak részt venni egy programban, mert másképp nincs se bér, se támogatás, se semmi más, ezt negligálni, hogy egy embert, akit életében a szülei tanítottak dolgozni, bármilyen származású is, bárhonnét is jött, most ezt bevonjuk, és ki tudja, még mire lesz alkalmas. Van egy példám egy felsőszentiváni emberről, egyébként cigány származású, hogy fokozzam itt a vitakedvét másoknak is, három gyereket nevelt, korábban nem volt munkahelye, napszámba eljárt, és a polgármester felvette közmunkaprogramba. A nevét is megmondanám, jegyzőkönyvön kívül, ha valakit érdekel, adok telefonszámot is hozzá. Ezt az embert kinevelték a közmunkaprogram keretén belül a munkára, és időközben annyira tehetségesnek bizonyult, hogy felvette

a munkaadója dolgozni egy cégbe. Ez az ember, akinek korábban volt segélye, volt a sosem megemelt családi pótlékja meg a mindenfajta innen-onnan szerzett kis jövedelme, ennek az embernek a minimálbér-emelések után most már attól magasabb bért kap, életében neki ennyi pénze nem volt a munka világán kívül, mint mikor a munka világába bekerült. Tehát vannak pozitív példák, és azt kéne inkább erősíteni, arra kell tanácsot adni, hogy önök szerint hogy lehet 15-ről, mondjuk 35-50-re felemelni. De jelzem, hogy a képzettségük komoly határt szab ennek a lehetőségnek.

Tehát a végére, egyik oldalról a mobilitást alelnök úr és képviselő úr is indirekten felrötták, hogy mobilitás így meg úgy, most ha épül egy munkásszálló valamelyik nagy beruházás környékén a városban, az a mobilitást segíti, ugye, az akkor nem jó, de a mobilitást meg kifogásoljuk, szerintem ezeket itt nem kell így szembeállítani, mert ez így nem logikus, ahogy elmondták. De a lényeg az, hogy Magyarországon a keresleti munkaerőpiacnak köszönhetően minden területen, kivétel a munkahelyi balesetek mértéke, amiről beszéltünk, igenis pozitív helyzet alakult ki. Ki fogja kényszeríteni a munkaerőpiac azt, hogy az ott dolgozók, munkavállalók bérei magasabbak lesznek, és minden körülmény javulni fog mind a munkában, mind a munka utáni időszakra vonatkozóan.

Egy záró gondolat: sajnálatos módon, van, aki így, van, aki úgy, kiment Magyarországról dolgozni, legyen ez 300 ezer vagy 600 ezer, tény, hogy nagyon sok, hisz ezzel a döntésükkel, nehéz döntésükkel a családjukat is nehéz helyzetbe hozták, de azt mondani magunknak, akik itthon maradtunk, hogy a legképzettebbek mentek ki Nyugat-Európába dolgozni, ez képviselő úrra tekintve, szerintem sértés. Magára ilyet ne mondjon, mert akkor kétségbe kell vonnom az ön képességeit, egy jó képességű embernek tartom... De a lényegét tekintve, jelen pillanatban szembe állítani azt, hogy egy nyugat-európai munkaerőpiaci és bérhelyzetben, ahol 4-5-szörös különbség van a magyarországi bérekkel szemben, ezzel szemben ki az az örült szülő, aki, ha a gyereke képzett, és nem engedi ki, ha mennie kell a devizaválság miatt, sokan mentek ki emiatt is, ezeket az embereket igenis vonzotta a nyugat-európai magas bérszínvonal. Ezt rövid távon, mindenki tudja, Magyarország és Közép-Európa nem tudja leküzdeni. Köszönöm szépen. További hozzászólás?

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Nem akarok nagyon messze menni, filozófiai vitába bocsátkozni, csak két minőségemben, egyrészt mint korábbi KSH-statisztikus, aki az időmérleg-vizsgálatokkal foglalkozott, másrészt meg mint humanista vagy ha úgy tetszik, baloldali ember el kell mondanom, hogy akik önök szerint nem dolgoznak, az úgynevezett munkaerőpiacon kívül lévő szegények, azok dolgoznak a legtöbbet. Az más kérdés, hogy ezt megfizetik-e vagy sem, az is egy jó kérdés, hogy ezt korábban a fehér- vagy a szürkegazdaságban, esetleg a feketegazdaságban tették-e meg, de az a munkamennyiség, a munkaórák száma, ami a legrosszabb anyagi helyzetű és általában munkaszegény háztartásokban élő, tehát a hivatalos statisztikák szerint nem foglalkoztatott emberek körében tapasztalható, az sokkal magasabb, mint az az átlag, amit a fehérgazdaságban a formális, hivatalos elsődleges munkaerőpiacon lehet tapasztalni. Egyszerűen azért, mert ahogy ön is mondta, nincs elég jövedelmük a tudható forrásokból sem, sem a segélyekből, sem akár most a közmunkaprogramból nem lehet annyi jövedelmet megszerezni, hogy az fedezze minden létszükségletüket, úgyhogy ha más nem, a kényszer ráviszi ezeket az embereket arra, hogy nagyon is sokat dolgozzanak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További hozzászóló? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor megköszönöm a beszámolójukat.

Egyebek

Áttérünk az egyebekre. Elnök úr döntése értelmében a következő ülésünk november 12-én, hétfőn várható, gondolom délelőtt, de hogy 10 óra vagy 11, azt majd eldönti elnök úr.

Az ülés berekesztése

Munkánkat mára befejezem, köszönöm kollektív együttműködésüket és konstruktivitásukat.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra)

Szatmáry Kristóf
a bizottság alelnöke

Bányai Gábor
a bizottság alelnöke

Z. Kárpát Dániel
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia